

19.08.2024

Asia/16

§ 466

Valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponsi ympäristöraportoinnin kehittämiseksi

HEL 2023-011874 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.9.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muulle valtuustolle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Helsingin kaupungin vuoden 2022 ympäristöraporttia hyväksynyt 13.9.2023 seuraavan valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, että Helsingin tulevissa ympäristöraporteissa tiedotetaan myös Helsingin ympäristötyön lähitulevaisuuden tiekartasta. Tuodaan tietoa siitä, millaisia toimintasuunnitelmia kaupungilla on biodiversiteettiin, kasvillisuuden lisäämiseen, vesien suojelemiseen, sähköautojen sähköverkon edistämiseen ja joukkoliikenteen käytön lisäämiseen liittyen, sekä mitä lisätoimenpiteitä tarvitaan lähiaikoina nykypäivän toimenpiteiden lisäksi toimintasuunnitelmien tavoitteisiin pääsemiseksi. Tämän lisäksi kau-

kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, että tuodaan raporttiin tietoa ympäristötyöstä myös toimialoittain; eli miten hyvin eri toimialat ovat saavuttaneet ympäristötavoitteitaan, ja jos eivät ole saavuttaneet niitä, mistä tämä johtuu, sekä mitä asialle suunnitellaan tehtävän.

Ympäristöraportissa tarkastellaan kaupungin ympäristötavoitteiden ja keskeisten ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien edistymistä sekä toiminnan ympäristövaikutuksia. Raporttiin on koottu kuhunkin osa-alueeseen liittyen yhteenveto lähitulevaisuuden toimenpiteistä ja kehittämistarpeista.

Ympäristönsuojelun eri osa-alueiden lähitulevaisuuden painopisteitä, kehityskohteita ja haasteita tarkastellaan raportin Katse tulevaan - osioissa. Osioita kehitetään lisäämällä suoria viittauksia ja linkkejä kaupungin ympäristötyön tulevaisuutta käsitteleviin dokumentteihin ja verkkosivustoille.

Kaupunginhallituksen 11.3.2024 § 154 hyväksymä Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 asettaa kaupungille keskipitkän aikavälin tavoitteet eri ympäristönsuojelun osa-alueille ja pidemmän tähtäimen vision vuoteen 2040. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan ympäristöraportissa.

Tulevaisuuden toimenpiteet ja suunnitelmat ilmenevät seuraavista Helsingin ympäristönsuojelun osa-alueohjelmistat:

- Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelma
- Ilmastonmuutoksen sopeutumisen linjaukset 2019–2025
- Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028
- Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024 (valmistelu kaudelle 2025–2034 käynnissä)
- Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelma
- Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelma 2024–2029 (valmisteilla)
- Helsingin ilmansuojelusuunnitelma 2017–2024
- Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018–2022
- Itämeri-toimenpideohjelma 2019–2023 (valmistelu kaudelle 2024–2028 käynnissä)
- Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma 2022–2025

LUMO-vahti (lumovahti.hel.fi) kertoo, miten Helsinki etenee kohti luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman (2021–2028) tavoitteita. LUMO-vahtiin on koottu ohjelman 95 toimenpidettä, ja toi-

19.08.2024

Asia/16

menpiteiden etenemistä tarkastellaan neljännesvuosittain. Kiertotalousvahti (kiertotalousvahti.hel.fi) puolestaan tarjoaa ajantasaista tietoa Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelman toimenpiteiden etenemisestä ja aikataulusta. Hiilineutraali Helsinki ohjelman toteutumista ja kaupungin ilmastotyön näkymiä seurataan helsinginilmastooteot.fi-sivustolla. Itämeren suojeluun liittyvää työtä voi seurata Itämerihaasteen verkkosivuilla (www.itamerihaaste.net).

Vuoden 2024 talousarvioon on lisätty uutena kaupunkiyhteisenä tavoitteena ympäristö- ja ilmastoaiheinen tavoite, jonka toteutumista seurataan jatkossa ympäristöraportissa. Toimialoilla on käytössään myös erilaisia ympäristöjärjestelmiä, jotka on listattu ympäristöraportissa. Jatkossa ympäristöraportissa voidaan kuvata tiiviisti myös ympäristöjärjestelmien keskeisimpien toimialakohtaisten ympäristötavoitteiden toteutumista.

Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten raportoinnissa otetaan huomioon Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040. Tytär yhteisöjen ympäristöraportointia kehitetään EU:n kestävyysraportointidirektiivin mukaisesti osana konserniraportointia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.12.2023 § 699

HEL 2023-011874 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vuosittain julkaistavan ympäristöraportin tarkoituksena on tarkastella kaupungin ympäristötavoitteiden edistymistä ja toiminnan ympäristövaikutuksia kuluneen raportointivuoden aikana. Lisäksi ympäristöraportissa seurataan keskeisten ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien edistymistä raportointivuoden aikana. Ympäristöraporttiin on koottu kuhunkin osa-alueeseen liittyen myös tiivis yhteenveto lähitulevaisuuden toimenpiteistä ja kehittämistarpeista. Nämä ”Katse tulevaan” -osiot löytyvät raportin lukujen loppupuolelta.

Ympäristönsuojelun eri osa-alueiden lähitulevaisuuden painopisteitä, kehityskohteita ja haasteita tarkastellaan jatkossakin tiiviisti ympäristöraportin Katse tulevaan -osioissa. Näitä osioita tullaan kehittämään lisäämällä suoria viittauksia ja linkkejä kaupungin ympäristötyön tulevaisuutta käsitteleviin dokumentteihin ja verkkosivustoille. Näin ympäristöraportin lukija löytää helpommin myös tulevaisuuden toimenpiteitä ja suuntaviivoja tarkemmin käsittelevän tiedon äärelle. Raportin kirjoittajia ohjeistetaan jatkossa painottamaan Katse tulevaan -osiossa lähivuosisien resursseja vaativia toimenpiteitä yleisluonteisten haasteiden kirjaamisen sijaan.

Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 (parhaillaan päätöksenteossa) asettaa kaupungille keskipitkän aikavälin tavoitteet eri ympäristönsuojelun osa-alueille ja pidemmän tähtäimen vision vuoteen 2040. Näiden toteutumisesta raportoidaan jatkossa ympäristöraportissa.

Tulevaisuuden toimenpiteisiin ja suunnitelmiin voi perehtyä tarkemmalta tasolla Helsingin ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien kautta. Ympäristönsuojelun osa-alueohjelmat ovat:

- Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelma
- Ilmastonmuutoksen sopeutumisen linjaukset 2019–2025
- Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028

- Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024 (valmistelu kaudelle 2025–2034 käynnissä)
- Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelma
- Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelma 2024–2029 (valmisteilla)
- Helsingin ilmansuojelusuunnitelma 2017–2024
- Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018–2022
- Itämeri-toimenpideohjelma 2019–2023 (valmistelu kaudelle 2024–2028 käynnissä)
- Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma 2022–2025

Tiettyjen ympäristönsuojelun osa-alueiden kehittymistä ja tulevaisuuden näkymiä voi seurata myös säännöllisesti päivitettävien verkkosivustojen kautta. LUMO-vahti (lumovahti.hel.fi) kertoo, miten Helsinki etenee kohti luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman (2021–2028) tavoitteita. LUMO-vahtiin on koottu ohjelman 95 toimenpiteitä, ja toimenpiteiden etenemistä tarkastellaan neljännesvuosittain. Kiertotalousvahti (kiertotalousvahti.hel.fi) puolestaan tarjoaa ajantasaisia tietoja Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelman toimenpiteiden etenemisestä ja aikataulusta. Hiilineutraali Helsinki ohjelman toteutumista ja kaupungin ilmastotyön näkymiä seurataan helsinginilmastoteot.fi-sivustolla. Itämeren suojeluun liittyvää työtä voi seurata Itämerihaasteen verkkosivuilla (www.itamerihaaste.net).

Ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, johon kerätään tietoa kaikilta kaupungin toimialoilta, virastoista, liikelaitoksista ja tytäryhteisöistä. Kaikki toimialojen, virastojen ja liikelaitosten toimittamat tiedot ympäristöraporttiin löytyvät avoimena datana osoitteista hri.fi/data/fi/dataset/helsingin-kaupungin-ymparistoraportti ja hri.fi/data/fi/dataset/helsingin-kaupungin-ymparistotilinpito. Ympäristöraportissa on esitetty esimerkkejä toimialojen ympäristötyöstä eri osa-alueisiin liittyen.

Toimialoilla ja liikelaitoksilla on mahdollisuus asettaa talousarviossa ympäristöasioihin liittyviä sitovia toiminnallisia tavoitteita. Nämä tavoitteet ja niiden toteutuminen on kuvattu ympäristöraportissa. Vuonna 2022 tavoitteita asetti kaupunkiympäristön toimiala, Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) ja Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Stara.

19.08.2024

Kaupunginkansliassa on kehitetty kaupunkiyhteisiä talousarviotavoitteita, ja vuoden 2024 talousarvioon on lisätty uutena kaupunkiyhteisenä tavoitteena ympäristö- ja ilmastoaiheinen tavoite. Tämän tavoitteen toteutumista seurataan jatkossa ympäristöraportissa kaikkien toimialojen osalta. Toimialoilla on käytössään myös erilaisia ympäristöjärjestelmiä, jotka on listattu ympäristöraportissa. Jatkossa ympäristöraportissa voidaan kuvata tiiviisti myös ympäristöjärjestelmien keskeisimpien toimialakohtaisten ympäristötavoitteiden toteutumista.

Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten raportoinnissa otetaan huomioon jatkossa päivitetty Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040. Tytäryhteisöjen ympäristöraportointia kehitetään EU:n kestävyysraportointidirektiivin mukaisesti osana konserniraportointia.

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Mähönen, ympäristöasiantuntija: 09 310 22228
elina.mahonen(a)hel.fi